

Gf.IV.30.472/2015/3.

A Debreceni Ítéltábla a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Adó- és Vámigazgatósága (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Papp László jogtanácsos) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME) felperesnek -, a személyesen eljáró ALPERES NEVE (ALPERES CÍME) alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 2015. június 17. napján meghozott 10.G.15-14-040119/9. számú ítélete ellen a felperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és megállapítja, hogy az alperes mint a **KFT1.** „f.a.” (CÍME, Cg....) volt vezető tisztségviselője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezáltal a felperes 2 203 472 (Kettőmillió-kettőszázháromezer-négyszázhetvenkettő) Ft összegű hitelezői követelésének a kielégítését megghiúsította.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50 000 (Ötvenezer) Ft együttes első- és másodfokú perkoltséget, valamint az államnak - az állami adóhatóság felhívásában megjelölt módon, határidőben és számlára - 36 000 (Harminchatezer) Ft feljegyzett elsőfokú és 48 000 Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a cégjegyzékbe 2003. szeptember 30. napján bejegyzett **KFT1.** „f.a.” (a továbbiakban: adós) önálló cégjegyzési joggal rendelkező vezető tisztségviselője az adós felszámolásának kezdő időpontjáig, 2012. október 8. napjáig az alperes volt. 2009. június 10. és 2011. július 13. napja között az alperes mellett **SZ.E.** vezető tisztségviselő is - önálló cégjegyzési joggal - ügyvezetési tevékenységet látott el.

A cégbíróság értesítése alapján hivatalból indult felszámolási eljárásban az alperes az iratátadási kötelezettségének részben tett csak eleget. A módosított tevékenységet záró mérlegben feltüntetett 19 000 Ft pénzeszközzel elszámolt, azonban azokat az iratokat, amelyek alapján az adós tevékenységet záró mérlegében feltüntetett 4 019 157 Ft követelés érvényesíthető lett volna, nem adta át a felszámolónak.

A felszámoló feljelentése alapján az alperessel szemben indult büntetőeljárást megszüntették, mivel a feljelentés alapjául szolgáló 1 100 000 Ft pénzeszköz hiányának oka tisztázásra került. Az adós könyvelését végző társaságoknál végzett házkutatások során talált és lefoglalásra került könyvelési iratok vizsgálata alapján pedig a nyomozóhatóság azt állapította meg, hogy a 4 019 157 Ft összegű vevői követelés az **KFT2.** „f.a.”, a **KFT3.**, illetve a **KFT4.**-vel szemben a felszámolás kezdő időpontját megelőzően 2008., 2009., illetve 2011. években keletkezett. E követelések

vonatkozásában is a bűncselekmény alapos gyanújának a hiánya miatt szüntették meg a büntetőeljárást.

Az adós 2011. évi éves beszámolóját az alperes nem helyezte letétbe, illetve elmulasztotta annak közzétételét.

A felperes az adós hitelezője, a felszámoló által nyilvántartásba vett hitelezői igénye 2 203 472 Ft.

A felperes a kereseti kérelmében „A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról” szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A. §-ának (1) bekezdése alapján annak megállapítását kérte, hogy az alperes mint az adós vezető tisztségviselője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek az elsődlegessége alapján látta el és ezáltal a teljes hitelezői követelésének a kielégítését megghiúsította.

Az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének a kezdő időpontját 2009. december 31. napjában határozta meg, míg a bizonyítási kötelezettség körében a Cstv. 33/A. §-a (3) bekezdésének második fordulatában szabályozott, a hitelezői érdekek sérelmének a vélelmére hivatkozott, mivel az alperes 2011. évre nem tett eleget az éves beszámoló letétbehelyezési és közzétételi kötelezettségének, továbbá a tevékenységet záró mérleget alátámasztó iratanyagot sem adta át a felszámolónak.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Azt nem vitatta, hogy a 2011. évi éves beszámoló letétbehelyezési kötelezettségének nem tett eleget, azonban arra hivatkozott, hogy 2011. júliusáig **SZ.E.** vezető tisztségviselő látta el helyette az ügyvezetést. Állította, hogy **SZ.E.** tevékenységéért nem terheli felelősség, ő pedig hitelezői érdekeket sértő magatartást nem tanúsított. A felszámolás kezdő időpontjában pedig az adós már nem működött, tevékenységet nem végzett. Előadta, hogy az adós fizetőképességének helyreállítására ugyan tett kísérletet, azonban az nem járt eredménnyel.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

A döntését azzal indokolta, hogy bár az alperes tekintetében a Cstv. 33/A. §-ának (3) bekezdése szerinti vélelem fennáll, a nyomozóhatóság eljárást megszüntető határozata alapján megállapította, hogy a tevékenységet záró mérlegben feltüntetett követelés érvényesítése, az iratanyag átadása esetén sem vezetett volna eredményre, ugyanis két gazdasági társaság felszámolási eljárás hatálya alá került, egy esetében pedig tagváltás történt, azonban az ezzel összefüggő iratátadási kötelezettség sem teljesült.

Ezért a rendelkezésre álló adatok alapján arra a következtetésre jutott, hogy az adós vagyonában olyan vagyonvesztés, amelyért az alperes vétkes felelősséggel tartozna, nem következett be, emiatt hiányzik az alperes felelősségének megállapításához szükséges, a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdésében meghatározott törvényi tényállás egyik konjunktív feltétele, azaz a társasági vagyon csökkenése.

Ez ellen az ítélet ellen a felperes fellebbezett, amelyben a sérelmezett határozat megváltoztatását, az alperes felelősségének a megállapítását kérte a teljes hitelezői igénye kielégítésének megghiúsításáért, továbbá az első- és másodfokú perköltségében marasztalását.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a Cstv. 33/A. §-ának (3) bekezdése szerinti vélelem - bírósági gyakorlattal is alátámasztott - kereteit megbontva vizsgálta, hogy az adós társaság vagyonában bekövetkezett-e olyan csökkenés, mely az alperes helytállási kötelezettségét megalapozhatta volna. Állította, hogy a Cstv. 33/A. §-ának (3) bekezdésében rögzített vélelemmel szemben az alperes csak akkor tudta volna magát kimenteni, ha azt igazolja, hogy ügyvezetési feladatait a tőle elvárható módon a hitelezői érdekek figyelembevételével látta el. Az alperes erre vonatkozóan pedig bizonyítási indítványt nem terjesztett elő. Az alperes tényállításával szemben az elsőfokú eljárásban tanúként kihallgatott **SZ.E.**, az adós korábbi ügyvezetője is úgy nyilatkozott, hogy a társaság további működése biztosítható lett volna, amennyiben az alperes az adós egyedüli tagjaként előteremti az anyagi forrást a lízingtárgy további üzemeltetéséhez.

Az elsőfokú eljárásban ugyanis az nem volt vitatott, hogy amíg az adós lízingelt gépjárműszerelvénye közúti forgalomba való részvételre alkalmas állapotban volt, az adós teljesítette a hitelezői felé a fizetési kötelezettségeit.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az ítéletábrának a Pp. 256/A. §-ának (3) bekezdése szerinti felhívására a felek egyike sem kérte az ügyben tárgyalás tartását, ezért az ítéletábra a Pp. 256/A. §-ának (4) bekezdése alapján - utalva a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontjára - a fellebbezést tárgyalás tartása nélkül bírálta el.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a következőkkel egészíti ki:

A 2009. május 25. napjától kezdődően az alperes volt az adós egyedüli tagja.

2012. június 4-én az adósnak a felperes felé 635 556 Ft tőke, 6513 Ft késedelmi pótlék, 220 000 Ft bírság, összesen 862 069 Ft tartozása állt fenn.

A Nyíregyházi Törvényszék Cégbírósága a 2012. szeptember 3. napján jogerőre emelkedett Cgt..../8. számú végzésével az adóst azért tiltotta el a további működéstől, nyilvánította megszűntnek és kezdeményezte a cég felszámolását, mert a cég székhelyéről a hivatalos iratok „ismeretlen” jelzéssel érkeztek vissza és az alperes - a cégbíróság felhívására - a törvényes működés helyreállításához szükséges intézkedéseket nem tette meg.

Az alperes által elkészített módosított tevékenységet záró mérlegben feltüntetett 4 019 157 Ft követelés az **KFT2.** „f.a.”, a **KFT3.**, valamint a **KFT4.**-vel szemben állt fenn. Az alperes a felszámoló részére nem adta át azokat az iratokat, amelyek alapján behajthatóak lettek volna a követelések. Az **KFT2.** „f.a.”-val szemben elrendelt felszámolási eljárás megindítása 2010. július 7. napján került közzétételre a Céglőnyben. A felszámolási eljárás befejezésének időpontja 2013. január 3., az **KFT2.** „f.a.” 2013. január 17-i hatállyal törlésre került a céglőnyekből.

A **KFT3.** cégneve, 2010. szeptember 30. napjától **KFT5.** társaságra változott. A Budapest Környéki Törvényszék Cégbírósága Cg..../27. számú végzésével a **KFT5.** mint ismeretlen székhelyű cég törlését hivatalból elrendelte, a végzés 2014. szeptember 24. napján került közzétételre a Céglőnyben.

A **KFT4.** 2012. március 1. napján a székhelyét **CÍM.** alól **VÁROS**re helyezte át, a Kecskeméti Törvényszék Cégbírósága Cg.... céglőnyekszámán tartja nyilván.

Az így kiegészített tényállás alapján a felperes fellebbezése megalapozott.

A Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése szerint a hitelező vagy az adós nevében a felszámoló a felszámolási eljárás ideje alatt keresettel kérheti a bíróságtól (Cstv. 6. §-a) annak megállapítását, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző 3 évben, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent vagy a hitelező követeléseinek teljes mértékben történő kielégítését megghiúsították, vagy elmulasztották a környezeti terhek rendezését.

A Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdésében a felelősség megállapításának alapjául szolgáló tényállásnál elkülönül a vezető tisztségviselő magatartása folytán a gazdálkodó szervezet vagyonának a csökkenése, illetve a magatartásával okozati összefüggésben álló hitelezői követelések teljes mértékben történő kielégítésének a megghiúsítása (3. tényállási elemként a környezeti terhek rendezésének az elmulasztása szerepel).

A felperes a kereseti kérelmét a második fordulatra (a követelése teljes kielégítésének a megghiúsítására) alapította, ezért a felperes által megjelölt tényállás miatt azt kellett a bíróságnak vizsgálnia, hogy az alperes magatartásával okozati összefüggésben milyen mértékű hitelezői igény kielégítése hiúsult meg. Ennek körében pedig abban kellett állást foglalni, hogy a bizonyítás körében a Cstv. 33/A. §-ának (3) bekezdésében meghatározott vélelem mely időponttól kezdődően és mire terjed ki.

A Cstv. 33/A. §-ának (3) bekezdésében meghatározott vélelem ugyanis azt jelenti, hogy a hitelezők érdekeit sértő magatartást ellenkező bizonyításig bizonyítottnak kell tekinteni, ha a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdésében felsorolt tényállási elemek megvalósulnak. Mindez azt jelenti, ha a felperes bizonyította a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését, annak időpontját, valamint a hitelezői követelése teljes kielégítésének megghiúsítását, ellenkező bizonyításig úgy kell tekinteni, hogy az alperes nem a hitelezői érdekek elsődlegességének szem előtt tartásával végezte a feladatait és ezzel okozati összefüggésben okozott kárt nekik (Kúria .../5.).

Az alperes nem vitatta a felperes által megjelölt, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beálltának az időpontját (2009. december 31.). Csupán arra hivatkozott, hogy a céget már a felszámolás kezdő időpontjában nem működtette, 2011. júliusáig pedig **SZ.E.** volt az az ügyvezető, aki az adós ügyvezetését ténylegesen ellátta. Ezek a hivatkozásai azonban a felelősség alóli mentesülés alapján nem szolgálhatnak.

Az alperes állította, hogy a 2011. évi éves beszámoló letétbehelyezési és közzétételi kötelezettségének eleget tett, azonban ezt az állítását a www.beszamolo.hu közhiteles adataival szemben nem bizonyította. A személyes meghallgatása során pedig elismerte, a könyvelő tájékoztatta arról, hogy az adós könyvelését a továbbiakban nem tudja vállalni, ezért nem került elkészítésre a társaság éves beszámolója (8. jegyzőkönyv 4-5. oldal).

Az alperes továbbá azt sem bizonyította, hogy a Cstv. 31. §-ának (1) bekezdése szerinti kötelezettségeit teljesítette. A tevékenységet záró mérleget ugyan átadta a felszámolónak, azonban az ahhoz szükséges iratokat - amelyekből a mérlegadatokat ellenőrizhetőek lettek volna - nem bocsátotta a felszámoló rendelkezésére.

(A felszámoló feljelentése alapján indult büntetőeljárás is részben amiatt került megszüntetésre, mert könyvelési iratanyag hiányában az adós követeléseire konkrét megállapításokat a nyomozóhatóság sem tudott tenni.)

Az ítéletábra megállapítása szerint emiatt a Cstv. 33/A. §-ának (3) bekezdése szerinti vélelem - a beszámoló letétbehelyezésének elmulasztásától - 2011. január 1. napjától kezdődően fennállt. A Cstv. 33/A. §-ának (3) bekezdése alapján pedig az alperesnek a vélelemmel szemben azt kellett igazolnia, hogy mint vezető tisztségviselő minden olyan szükséges intézkedést megtett, amellyel az adós gazdasági életből történő jogszerű kivezetését és a meglévő vagyon megóvását elérhette, annak szem előtt tartásával, hogy az adós hitelezőinek követelése a lehető legnagyobb mértékben kielégítést nyerhessenek. Az erre vonatkozó bizonyítási indítvány előterjesztésére az elsőfokú bíróság az alperest már az első tárgyalást megelőzően (3. sorszámu végzés) felhívta, majd az első tárgyaláson ismételtén tájékoztatta kötelezettségéről (5. jegyzőkönyv 3. oldal). Az alperes azonban az ítéletábra megállapítása szerint a vélelemmel szemben az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni. A vezető tisztségviselők ugyanis - a töretlen bírósági gyakorlat szerint - a megállapítási perben a felelősség alól csak akkor menthetik ki magukat, ha azt bizonyítják, hogy az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtették a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése érdekében. Az alperes nem igazolta, illetve nem bizonyította, hogy 2011. januárjától az adós követeléseinek érvényesítése iránt bármilyen intézkedést vagy lépést tett volna. Ebben az időpontban még a **KFT3**-vel szemben nem indult megszüntetési eljárás, az **KFT2**. „f.a.” felszámolási eljárásban pedig a követelés bejelenthető lett volna és behajthatatlansági nyilatkozattal igazolható lett volna a követelés érvényesítésének eredménytelensége. Arra vonatkozó adatok pedig nem állnak rendelkezésre, hogy ezek a követelések - érvényesítésük esetén - kielégítésre kerülhettek volna. A **KFT4**. jelenleg is működik, azonban a felszámoló a szükséges iratok hiányában az adós követelésének érvényesítése iránti intézkedéseket nem tudta megtenni.

Az ítéletábra megállapítása szerint a Cstv. 33/A. §-a szerinti felelősség megállapítása szempontjából a nyomozhatóság eljárást megszüntető határozatában foglalt megállapítások a felelősség alóli mentesüléshez nem elegendők. Ez a határozat a cégek vagyoni helyzetéről konkrét adatot egyébként sem tartalmaz, iratok hiányában abból az sem derül ki, hogy az adós ezek a követelése a pontosan mely időpontban keletkeztek, milyen összeget tettek ki, illetve került-e kikötésre szerződést biztosító mellékkötelezettség.

Az ítéletábra megállapítása szerint ezért a vezető tisztségviselő felelőssége alóli mentesülésének alapjául az általa megjelölt körülmények nem szolgálhatnak. Kiemeli az ítéletábra, hogy a felperes a kereseti kérelmét az alperes ellen nem az adós vagyonszökkenéséért való felelősségre hivatkozással terjesztette elő, ezért mellőzi az ezzel kapcsolatos okfejtést az elsőfokú határozat indokolásából.

Önmagában az arra történő hivatkozása pedig az alperesnek, hogy a tényleges ügyvezetési tevékenységet nem ő látta el, a felelősség alóli kimentése alapjául nem szolgálhat. A kialakult bírósági gyakorlat szerint az az ügyvezető is felelősséggel tartozik a hitelezőket ért károknál, aki a gazdálkodó szervezet életében aktívan nem vett részt, és csak „névleges” vezető tisztségviselőnek tartotta magát (EBH2011.2326., BDT2010.2282.II.).

Utal arra is az ítéletábra, hogy **SZ.E.** tanú kihallgatása (8. jegyzőkönyv 3. oldal 5. bekezdés) során azt adta elő, hogy az adós egyik követelésének behajtása sikertelen volt, azonban konkrét adatok és iratok hiányában ez a kijelentése nem ellenőrizhető.

A fellebbezés 2. oldalának 4. és 5. bekezdésében írtakkal összefüggésben rámutat az ítéletábra, hogy a Cstv. a tag és a vezető tisztségviselő felelősségét eltérő tényállásokhoz köti. Önmagában az a körülmény, hogy az alperes az adós egyedüli tagjaként mulasztott, nem jelentheti azt, hogy a

hitelezői veszteségért vezető tisztségviselőként felelősséggel tartozna, amennyiben a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése szerinti feltételek nem állnak fenn.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét „A polgári perrendtartásról” szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. §-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperes kereseti kérelmének megfelelően állapította meg az alperes Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése szerinti felelősségét.

A fellebbezés eredményre vezetett, ezért az ítéletábra Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján az alperest kötelezte a felperes számára az első- és másodfokú eljárásban felmerült perköltségének a megfizetésére, amelynek összegét a Pp. 79. §-ának (1) bekezdése alapján hivatalból határozta meg „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (3) és (5) bekezdései alapján figyelemmel a Kúria 1/2013. Polgári jogegységi határozatában foglaltakra is, amely szerint a megállapítási per meg nem határozható pertárgy értékűnek minősül.

A felperesnek „Az illetékekről” szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. §-a (1) bekezdésének c) pontjában megállapított teljes személyes illetékmentessége folytán az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése szerint irányadó „A költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban” tárgyú 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése, valamint a 15. §-ának (1) és (3) bekezdései alapján köteles az alperes az állam által előlegezett és az Itv. 39. §-a (3) bekezdésének c) pontja és 42. §-ának (1) bekezdése, valamint 46. §-ának (1) bekezdése alapján megállapított kereseti és fellebbezési illeték megfizetésére.

Debrecen, 2016. február 9.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. a tanács elnöke, Dr. Dzsula Marianna sk. előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -